

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSDIREKTIV 2003/6/EF

2006/EØS/58/11

av 28. januar 2003

om innsidehandel og markedsmanipulering (markedsmisbruk)(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 95,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske sentralbank⁽³⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽⁴⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Et virkelig felles marked for finansielle tjenester er av vesentlig betydning for økonomisk vekst og skaping av arbeidsplasser i Fellesskapet.
- 2) Et integrert og effektivt finansmarked forutsetter markedstroverdighet. At verdipapirmarkedene virker på en tilfredsstillende måte og at offentligheten har tillit til disse markedene, er forutsetninger for økonomisk vekst og velstand. Markedsmisbruk skader finansmarkedenes troverdighet og offentlighetens tillit til verdipapirer og finansielle derivater.
- 3) I kommisjonsmeldingen «Gjennomføring av rammebestemmelser om finansielle tjenester: en handlingsplan» av 11. mai 1999 angis en rekke tiltak som er nødvendige for å gjennomføre det felles marked for finansielle tjenester. Det europeiske råd oppfordret på sitt møte i Lisboa i april 2000 til gjennomføring av nevnte handlingsplan innen 2005. I handlingsplanen understrekes behovet for å utarbeide et direktiv om bekjempelse av markedsmanipulering.
- 4) Rådet nedsatte på sitt møte 17. juli 2000 en vismannskomite for utarbeiding av regelverk for europeiske verdipapirmarkeder. I sin sluttrapport foreslo vismannskomiteen å innføre en ny metode for utarbeiding av regelverk med fire nivåer: rammevilkår, gjennomføringstiltak, samarbeid og håndheving. Første nivå, direktivet, bør begrenses til brede, allmenne rammevilkår, mens annet nivå bør omfatte tekniske gjennomføringstiltak som skal vedtas av Kommisjonen med bistand fra en komité.

- 5) Resolusjonen som ble vedtatt på Det europeiske råds møte i Stockholm i mars 2001, innebar en godkjenning av sluttrapporten fra vismannskomiteen og den foreslåtte metoden med fire nivåer som skal gjøre prosessen med utarbeiding av Fellesskapets regelverk på verdipapirområdet mer effektiv og åpen.
- 6) Ved europaparlamentsresolusjonen av 5. februar 2002 om gjennomføring av regelverket for finansielle tjenester godkjente Europaparlamentet også vismannskomiteens rapport på grunnlag av den høytidelige erklæringen som Kommisjonen samme dag avla for Europaparlamentet, og brevet av 2. oktober 2001 fra kommisjonsmedlemmet med ansvar for det indre marked til lederen for Europaparlamentets komité for økonomiske og monetære spørsmål om ivaretagelse av Europaparlamentets rolle i denne prosessen.
- 7) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av dette direktiv, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen⁽⁵⁾.
- 8) I henhold til Det europeiske råds møte i Stockholm bør gjennomføringstiltakene på nivå 2 brukes oftere for å sikre at tekniske bestemmelser kan holdes à jour med utviklingen på markedet og på tilsynsområdet, og det bør fastsettes frister for alle faser i arbeidet på nivå 2.
- 9) Europaparlamentet bør få en frist på tre måneder fra utkastet til gjennomføringstiltak oversendes første gang til å gjennomgå tiltakene og avgi uttalelse. I behørig begrunnede hastetilfeller kan imidlertid denne fristen forkortes. Dersom Europaparlamentet innen nevnte frist vedtar en resolusjon, bør Kommisjonen gjennomgå utkastet til tiltak på nytt.
- 10) Den økonomiske og tekniske utvikling skaper flere incitamenter, midler og muligheter til markedsmisbruk gjennom nye produkter, ny teknologi, økt virksomhet over landegrensene og Internett.
- 11) Fellesskapets eksisterende rettslige ramme for vern av markedets troverdighet er ufullstendig. Lovfestede krav varierer fra én medlemsstat til en annen, og dette gjør at de økonomiske aktører ofte er usikre på begreper, definisjoner og håndheving. I visse medlemsstater finnes det ingen lovgivning om kursmanipulering og spredning av villedende opplysninger.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 96 av 12.4.2003, s. 16, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 38/2004 av 23. april 2004 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 43 av 26.8.2004, s. 6.

⁽¹⁾ EFT C 240 E av 28.8.2001, s. 265.

⁽²⁾ EFT C 80 av 3.4.2002, s. 61.

⁽³⁾ EFT C 24 av 26.1.2002, s. 8.

⁽⁴⁾ Europaparlamentsuttalelse av 14. mars 2002 (ennå ikke offentliggjort i EUT), Rådets felles holdning av 19. juli 2002 (EFT C 228 E av 25.9.2002, s. 19) og europaparlamentsbeslutning av 24. oktober 2002 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

⁽⁵⁾ EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

- 12) Markedsmisbruk omfatter innsidehandel og markedsmanipulering. Regelverket for bekjempelse av innsidehandel og regelverket for bekjempelse av markedsmanipulering har samme formål: å sikre finansmarkedenes troverdighet i Fellesskapet og styrke investorenes tillit til disse markedene. Det bør derfor vedtas kombinerte regler for å bekjempe både innsidehandel og markedsmanipulering. Ett enkelt direktiv vil sikre at de samme rammebestemmelser om ansvarsfordeling, håndheving og samarbeid vil gjelde i hele Fellesskapet.
- 13) Som følge av endringene i finansmarkedene og Fellesskapets regelverk siden vedtakelsen av rådsdirektiv 89/592/EØF av 13. november 1989 om samordning av bestemmelsene om innsidehandel⁽¹⁾ bør nevnte direktiv nå erstattes for å sikre samsvar med regelverket for bekjempelse av markedsmanipulering. Et nytt direktiv er også nødvendig for å hindre smutthull i Fellesskapets regelverk som kan utnyttes til utilbørlig atferd og som vil undergrave offentlighetens tillit, og dermed være til hinder for at markedene virker på en tilfredsstillende måte.
- 14) I dette direktiv er det tatt hensyn til de betenkeligheter som medlemsstatene har gitt uttrykk for etter terroristangrepene 11. september 2001 når det gjelder å bekjempe finansiering av terrorisme.
- 15) Innsidehandel og markedsmanipulering hindrer den fulle og gode oversikten i markedet som er en forutsetning for handel for alle økonomiske aktører i integrerte finansmarkeder.
- 16) Innsideinformasjon er enhver form for presise opplysninger som ikke er offentliggjort, og som direkte eller indirekte gjelder én eller flere utstedere av finansielle instrumenter eller ett eller flere finansielle instrumenter. Opplysninger som merkbart vil kunne påvirke kursutviklingen og kursdannelsen i et regulert marked som sådan, kan betraktes som opplysninger som indirekte berører én eller flere utstedere av finansielle instrumenter eller ett eller flere tilknyttede finansielle derivater.
- 17) Når det gjelder innsidehandel, bør det tas hensyn til tilfeller der kilden til innsideinformasjonen ikke er et yrke eller en funksjon, men forberedelse til eller gjennomføring av kriminell virksomhet som merkbart vil kunne påvirke kursen til ett eller flere finansielle instrumenter eller kursdannelsen i det regulerte marked som sådan.
- 18) Bruk av innsideinformasjon kan bestå i erverv eller avhending av finansielle instrumenter dersom den berørte part vet eller burde ha visst at opplysningene vedkommende er i besittelse av, er innsideinformasjon.
- I denne forbindelse bør vedkommende myndigheter vurdere hva en normal og fornuftig person ville eller burde ha visst under de gitte omstendigheter. Dessuten kan det forhold at markedspleiere, organer med fullmakt til å opptre som motpart eller personer med fullmakt til å utføre et oppdrag på vegne av tredjemann som besitter innsideinformasjon, i de to første tilfeller begrenser seg til sin rettmessige virksomhet med kjøp og salg av finansielle instrumenter, og i sistnevnte tilfelle pliktoppfylgende utfører et oppdrag, ikke i seg selv betraktes som bruk av innsideinformasjon.
- 19) Medlemsstatene bør ta opp kampen mot praksisen med egenhandel forut for foretakets handel, kalt «front running», herunder i forbindelse med råvarederivater, når slik praksis utgjør markedsmisbruk i henhold til definisjonene i dette direktiv.
- 20) En person som utfører transaksjoner eller gir handelsordrer som utgjør markedsmanipulering, kan godtgjøre at vedkommende har hatt rettmessige grunner til å utføre slike transaksjoner eller gi slike handelsordrer, og at transaksjonene og handelsordrene er i samsvar med gjeldende praksis på det berørte regulerte marked. En sanksjon kan likevel iverksettes dersom vedkommende myndighet fastslår at det er en annen — urettmessig — årsak til transaksjonene eller handelsordrene.
- 21) Vedkommende myndighet kan gi retningslinjer for spørsmål som omhandles i dette direktiv, f.eks. definisjon av innsideinformasjon i forbindelse med råvarederivater eller gjennomføringen av definisjonen av gjeldende markedspraksis i forbindelse med definisjonen av markedsmanipulering. Disse retningslinjene bør være i samsvar med direktivets bestemmelser og de gjennomføringstiltak som vedtas i henhold til komitéframgangsmåten.
- 22) Medlemsstatene bør kunne velge den mest hensiktsmessige metode for fastsettelse av et regelverk for personer som utarbeider eller sprer analyser om finansielle instrumenter eller utstedere av finansielle instrumenter, eller personer som utarbeider eller sprer andre opplysninger med anbefaling av eller forslag til en investeringsstrategi, herunder hensiktsmessige ordninger for utarbeiding av egne regler, som Kommisjonen bør underrettes om.
- 23) Når utstedere offentliggjør innsideinformasjon på nettstedene sine, bør det skje i samsvar med reglene for overføring av personopplysninger til tredjestater som fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger⁽²⁾.

(¹) EFT L 334 av 18.11.1989, s. 30.

(²) EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31.

- 24) Rask og riktig offentliggjøring av opplysninger styrker markedets troverdighet, mens selektiv offentliggjøring av opplysninger fra utstedernes side kan føre til at investorene mister tilliten til finansmarkedenes troverdighet. Profesjonelle økonomiske aktører bør bidra til markedets troverdighet på ulike måter. Slike tiltak kan for eksempel være opprettelse av «grå lister», bruk av «handelsvinduer» for følsomme kategorier av medarbeidere, bruk av interne atferdsregler og opprettelse av «kinesiske murer» mellom enheter i finansinstitusjoner. Slike forebyggende tiltak kan bidra til bekjempelse av markedsmisbruk bare dersom de håndheves med beslutsomhet og kontrolleres nøye. En tilstrekkelig kontroll med håndhevingen vil for eksempel innebære at det i de berørte organer utpekes tilsynsansvarlige og at uavhengige revisorer gjennomfører regelmessige kontroller.
- 25) Moderne kommunikasjonsmidler gjør det mulig for profesjonelle aktører på finansmarkedene og private investorer å få mer lik tilgang til økonomiske opplysninger, men de øker også faren for spredning av uriktige eller villedende opplysninger.
- 26) Større grad av innsyn i transaksjoner som utføres av personer med overordnet ansvar hos utstederne og eventuelt personer som er nært knyttet til dem, er et forebyggende tiltak mot markedsmisbruk. Offentliggjøring av slike transaksjoner kan, i det minste på individuelt grunnlag, også være en verdifull informasjonskilde for investorene.
- 27) Markedsaktørene bør bidra til å forebygge markedsmisbruk og treffe strukturelle tiltak med sikte på å forebygge og avsløre markedsmanipulerende praksis. Disse tiltakene kan omfatte bestemmelser om innsyn i gjennomførte transaksjoner, offentliggjøring av alle kursreguleringsavtaler, et rettferdig system for sammenstilling av ordrer, innføring av et effektivt system for avsløring av avvikende ordrer, tilstrekkelig solide ordninger for fastsettelse av referansekurser for finansielle instrumenter og klare regler for utsettelse av transaksjonene.
- 28) Dette direktiv bør tolkes og gjennomføres av medlemsstatene på en måte som er i samsvar med kravene til et effektivt regelverk, for å beskytte interessene til innehavere av omsettelige verdipapirer som gir stemmerett i et selskap (eller som kan få slike rettigheter som følge av utøvelse av rettigheter eller konvertering), når selskapet blir gjort til gjenstand for et offentlig overtakelsestilbud eller andre foreslåtte endringer i kontrollen med selskapet. Dette direktiv er ikke på noen måte til hinder for at en medlemsstat innfører eller opprettholder tiltak som den finner hensiktsmessig for disse formål.
- 29) Tilgang til innsideinformasjon om et annet selskap og bruk av slik informasjon i forbindelse med et offentlig overtakelsestilbud for å få kontroll over eller foreslå en fusjon med dette selskapet bør ikke i seg selv betraktes som innsidehandel.
- 30) Ettersom en person som erverver eller avhender finansielle instrumenter nødvendigvis må ta en avgjørelse på forhånd om å erverve eller avhende, bør det å erverve eller avhende i seg selv ikke betraktes som bruk av innsideinformasjon.
- 31) Analyser og vurderinger foretatt på grunnlag av opplysninger som er offentlig tilgjengelige, kan ikke betraktes som innsideinformasjon, og enhver transaksjon som foretas på grunnlag av slike analyser og vurderinger, kan derfor ikke betraktes som innsidehandel i henhold til dette direktiv.
- 32) Medlemsstatene og Det europeiske system av sentralbanker, de nasjonale sentralbanker eller ethvert annet offisielt utpekt organ, eller enhver person som handler på deres vegne, bør ikke pålegges begrensninger med hensyn til penge-, valuta- og statsgjeldsforvaltningspolitikk.
- 33) Stabilisering av finansielle instrumenter eller handel med egne aksjer i tilbakekjøpsprogrammer kan av økonomiske årsaker være lovlig under visse omstendigheter og bør derfor ikke i seg selv betraktes som markedsmisbruk. Det bør utarbeides felles standarder som kan gi praktiske retningslinjer på området.
- 34) Finansmarkedenes vekst, raskt skiftende forhold og en rekke nye produkter og nyvinninger krever at dette direktiv får bred anvendelse på de berørte finansielle instrumenter og metoder for å sikre troverdigheten til Fellesskapets finansmarkeder.
- 35) For å skape like konkurransevilkår i Fellesskapets finansmarkeder må de bestemmelser som omfattes av dette direktiv, få en bred geografisk anvendelse. Når det gjelder finansielle derivater som ikke er opptatt til notering, men som faller inn under dette direktivs virkeområde, bør hver medlemsstat ha myndighet til å iverksette sanksjoner for handlinger som utføres på dens territorium eller utenlands, og som gjelder underliggende finansielle instrumenter som er opptatt til notering på et regulert marked som ligger i eller driver virksomhet på dens territorium, eller som det er sendt inn en anmodning om opptak til notering for på et slikt regulert marked. Hver medlemsstat bør også ha myndighet til å iverksette sanksjoner for handlinger som utføres på dens territorium, og som gjelder underliggende finansielle instrumenter som er opptatt til notering på et regulert marked i en medlemsstat, eller som det er sendt inn en anmodning om opptak til notering for på et slikt marked.

- 36) Det kan skape forvirring blant økonomiske aktører dersom medlemsstatene har mange forskjellige vedkommende myndigheter med ulike ansvarsområder. Det bør utpekes én vedkommende myndighet i hver medlemsstat som i det minste skal ha det endelige ansvar for tilsynet med at de bestemmelser som vedtas i henhold til dette direktiv overholdes, og for internasjonalt samarbeid. En slik myndighet bør ha en administrativ form som sikrer at den er uavhengig av økonomiske aktører og at interessekonflikter unngås. I samsvar med nasjonal lovgivning bør medlemsstatene påse at vedkommende myndighet har tilstrekkelige økonomiske midler til rådighet. Myndigheten bør ha egnede samrådsordninger i forbindelse med mulige endringer i nasjonal lovgivning, f.eks. en rådgivende komité sammensatt av representanter for utstedere, ytere av finansielle tjenester og forbrukere, slik at den er fullt informert om deres synspunkter og bekymringer.
- 37) Det vil sikre et effektivt tilsyn at vedkommende myndighet i hver medlemsstat får et felles minstemål av effektive virkemidler og myndighet. Markedsdeltakere og alle økonomiske aktører bør også på sitt nivå bidra til markedets troverdighet. I denne forbindelse utelukker ikke utpeking av én enkelt vedkommende myndighet for markedsmissbruk samarbeid med eller delegering under vedkommende myndighets ansvar til markedsdeltakere, for å sikre et effektivt tilsyn med overholdelsen av de bestemmelser som vedtas i henhold til dette direktiv.
- 38) For å sikre at Fellesskapets rammebestemmelser om markedsmissbruk er tilstrekkelige, må enhver overtredelse av forbudene eller kravene fastsatt i dette direktiv raskt avsløres og straffes. For dette formål bør sanksjonene være tilstrekkelig avskrekkende, stå i forhold til overtredelsen og den oppnådde gevinsten, og gjennomføres konsekvent.
- 39) Når medlemsstatene fastsetter forvaltningsmessige tiltak og sanksjoner, bør de være oppmerksomme på behovet for at de ulike medlemsstatenes regler har en viss ensartethet.
- 40) Økt virksomhet over landegrensene krever bedre samarbeid og omfattende bestemmelser om utveksling av opplysninger mellom vedkommende nasjonale myndigheter. Organiseringen av tilsynet og av undersøkelsesmyndigheten i den enkelte medlemsstat bør ikke være til hinder for samarbeidet mellom vedkommende nasjonale myndigheter.
- 41) Ettersom målet for det foreslåtte tiltak, å hindre markedsmissbruk i form av innsidehandel og markedsmanipulering, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av tiltakenes omfang og virkninger bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette mål.
- 42) Tekniske retningslinjer og gjennomføringstiltak for reglene fastsatt i dette direktiv kan fra tid til annen være nødvendige for å ta hensyn til utviklingen på finansmarkedene. Kommisjonen bør derfor ha myndighet til å vedta gjennomføringstiltak, forutsatt at disse ikke endrer de grunnleggende bestemmelser i dette direktiv, og Kommisjonen handler i henhold til dette direktivs prinsipper etter samråd med Den europeiske verdipapirkomité, nedsatt ved kommisjonsbeslutning 2001/528/EF⁽¹⁾.
- 43) Når Kommisjonen utøver sin gjennomføringsmyndighet i henhold til dette direktiv, bør den ta hensyn til følgende prinsipper:
- behovet for å sikre tillit til finansmarkedene blant investorer ved å fremme høye standarder for innsyn i disse markedene,
 - behovet for å gi investorene et stort utvalg konkurrerende investeringsmuligheter samt opplysninger og vern tilpasset deres situasjon,
 - behovet for å sikre at uavhengige reguleringsmyndigheter håndhever reglene på en ensartet måte, særlig når det gjelder bekjempelse av økonomisk kriminalitet,
 - behovet for stor grad av innsyn og samråd med alle markedsdeltakere, Europarlamentet og Rådet,
 - behovet for å oppmuntre til nyskaping i finansmarkedene slik at de blir dynamiske og effektive,
 - behovet for å sikre markedets troverdighet gjennom en tett og streng kontroll med økonomisk nyskaping,
 - betydningen av å redusere kapitalkostnaden og øke tilgangen til kapital,
 - behovet for å opprettholde balansen mellom nytte og kostnad på lang sikt for markedsdeltakerne (herunder små og mellomstore bedrifter og små investorer) ved alle gjennomføringstiltak,
 - behovet for å bedre den internasjonale konkurransevnen til EUs finansmarkeder, uten at dette berører en hardt tiltrengt utvidelse av det internasjonale samarbeid,

(1) EFT L 191 av 13.7.2001, s. 45.

- behovet for å skape like konkurransevilkår for alle markedsdeltakere ved å utarbeide fellesskapsbestemmelser hver gang det er hensiktsmessig,
 - behovet for å respektere forskjellene mellom de nasjonale markedene når disse forskjellene ikke i utilbørlig grad skader sammenhengen i det indre marked,
 - behovet for å sikre sammenheng med annet fellesskapsregelverk på området, ettersom ubalanse med hensyn til opplysninger og mangel på innsyn vil kunne skade markedenes virkemåte og framfor alt forbrukere og små investorer.
- 44) I dette direktiv respekteres de grunnleggende rettigheter og overholdes de prinsipper som er anerkjent særlig i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter, særlig artikkel 11, og artikkel 10 i Den europeiske menneskerettighetskonvensjon. Dette direktiv er i den forbindelse ikke på noen måte til hinder for at medlemsstatene anvender sine forfatningsregler for pressefrihet og ytringsfrihet i mediene —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

I dette direktiv menes med:

1. «innsideinformasjon»: presise opplysninger som ikke er blitt offentliggjort, som direkte eller indirekte berører én eller flere utstedere av finansielle instrumenter eller ett eller flere finansielle instrumenter, og som sannsynligvis merkbart ville kunne påvirke disse finansielle instrumenters kurs eller kursen til tilknyttede finansielle derivater dersom de ble offentliggjort.

I forbindelse med råvarederivater er «innsideinformasjon» presise opplysninger som ikke er blitt offentliggjort, som direkte eller indirekte berører ett eller flere slike derivater, og som brukere av markeder der slike derivater omsettes, ville forvente å få i samsvar med gjeldende markedspraksis på disse markedene.

For personer som har til oppgave å utføre ordrer med hensyn til finansielle instrumenter, er «innsideinformasjon» også opplysninger som gis av en kunde og gjelder kundens ordrer som ennå ikke er utført, som er presise, som direkte eller indirekte berører én eller flere utstedere av finansielle instrumenter eller ett eller flere finansielle instrumenter, og som sannsynligvis merkbart ville kunne påvirke disse finansielle instrumenters kurs eller kursen til tilknyttede finansielle derivater dersom de ble offentliggjort.

2. «markedsmanipulering»:

a) transaksjoner eller handelsordrer:

- som gir eller kan forventes å gi uriktige eller villedende signaler om tilgangen til, etterspørselen etter eller kursen til finansielle instrumenter, eller
- som gjennom én person eller flere personer i fellesskap sikrer at kursen til ett eller flere finansielle instrumenter ligger på et unormalt eller kunstig nivå,

med mindre den person som har utført transaksjonene eller gitt handelsordrene kan godtgjøre at vedkommende har hatt rettmessige grunner til å utføre slike transaksjoner eller gi slike handelsordrer, og at transaksjonene eller handelsordrene er i samsvar med gjeldende markedspraksis på det berørte regulerte marked,

b) transaksjoner eller handelsordrer der det benyttes fingerte planer eller andre former for bedrag eller påfunn,

c) spredning gjennom mediene, herunder Internett, eller på annen måte av opplysninger som gir eller sannsynligvis vil gi uriktige eller villedende signaler om finansielle instrumenter, herunder spredning av rykter og uriktige eller villedende nyheter, når personen som har spredt opplysningene, visste eller burde ha visst at de var uriktige eller villedende. Når det gjelder journalister som utøver sitt yrke, skal slik spredning av opplysninger med forbehold for artikkel 11 vurderes under hensyn til de regler som gjelder for deres yrke, med mindre disse personene direkte eller indirekte oppnår fordeler eller fortjeneste ved å spre de aktuelle opplysningene.

Følgende eksempler tar utgangspunkt i hoveddefinisjonen i bokstav a), b) og c) over:

- atferd der én person eller flere personer i fellesskap sikrer seg en dominerende stilling når det gjelder tilbudet av eller etterspørselen etter et finansielt instrument, med den virkning at kjøps- eller salgskursen påvirkes direkte eller indirekte eller at det skapes andre urimelige handelsvilkår,
- kjøp eller salg av finansielle instrumenter ved børsens stengetid slik at investorer som handler på grunnlag av sluttkursen villedes,
- utnyttelse av leilighetsvis eller regelmessig tilgang til tradisjonelle eller elektroniske medier gjennom en meningsytring om et finansielt instrument (eller indirekte om utstederen av instrumentet) etter på forhånd å ha tatt posisjoner i det berørte finansielle instrumentet, for deretter å dra nytte av den virkning meningsytringen får på kursen til det finansielle instrumentet, uten samtidig å ha offentliggjort opplysninger om interessekonflikten på en riktig og effektiv måte.

Definisjonene av markedsmanipulering skal tilpasses for å sikre at de kan omfatte nye atferdsmønstre som i praksis er markedsmanipulering.

3. «finansielle instrumenter»:

- omsettelige verdipapirer som definert i rådsdirektiv 93/22/EØF av 10. mai 1993 om investeringstjenester i forbindelse med verdipapirer⁽¹⁾,
- andeler i foretak for kollektiv investering,
- pengemarkedsinstrumenter,
- finansielle terminkontrakter, herunder tilsvarende instrumenter som avregnes kontant,
- framtidige renteavtaler,
- rente-, valuta- og aksjebytteavtaler,
- opsjoner på å kjøpe eller selge ethvert instrument som kommer inn under disse kategoriene, herunder tilsvarende instrumenter med kontant oppgjør. I denne kategorien inngår særlig valuta- og renteopsjoner,
- råvarederivater,
- ethvert annet instrument som er opptatt til notering på et regulert marked i en medlemsstat, eller som det er sendt inn en anmodning om opptak til notering for på et slikt regulert marked.

4. «regulert marked»: et marked som definert i artikkel 1 nr. 13 i direktiv 93/22/EØF,

5. «gjeldende markedspraksis»: praksis som med rimelighet kan forventes på ett eller flere finansmarkeder, og som godtas av vedkommende myndighet i samsvar med retningslinjer vedtatt av Kommisjonen etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 17 nr. 2,

6. «person»: enhver fysisk eller juridisk person,

7. «vedkommende myndighet»: den vedkommende myndighet som er utpekt i samsvar med artikkel 11.

For å ta hensyn til utviklingen på finansmarkedene og sikre en ensartet anvendelse av dette direktiv i Fellesskapet, skal Kommisjonen etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 17 nr. 2 vedta gjennomføringstiltak for nr. 1, 2 og 3 i denne artikkel.

Artikkel 2

1. Medlemsstatene skal forby enhver person nevnt i annet ledd som er i besittelse av innsideinformasjon, å bruke denne informasjonen til for egen eller tredjemanns regning direkte eller indirekte å erverve eller avhende, eller prøve å erverve eller avhende, finansielle instrumenter som denne informasjonen gjelder.

Første ledd skal gjelde alle personer som er i besittelse av slik informasjon

- a) fordi de er medlemmer av utsteders administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganer, eller
- b) fordi de sitter med eierandeler i det utstedende foretak, eller
- c) fordi de har tilgang til informasjonen i forbindelse med sitt arbeid, yrke eller verv, eller
- d) fordi de driver kriminell virksomhet.

2. Når personen nevnt i nr. 1 er en juridisk person, skal forbudet fastsatt i nevnte nummer også gjelde fysiske personer som er med på å treffe avgjørelsen om å foreta transaksjonen for den juridiske persons regning.

3. Denne artikkel skal ikke gjelde transaksjoner som foretas for å oppfylle en forfalt forpliktelse til å erverve eller avhende finansielle instrumenter, når denne forpliktelsen følger av en avtale som ble inngått før den berørte person var i besittelse av innsideinformasjon.

Artikkel 3

Hver medlemsstat skal forby de personer som er omfattet av forbudet fastsatt i artikkel 2

- a) å bringe innsideinformasjon videre til andre, unntatt når informasjonen gis i sammenheng med de oppgaver som normalt faller inn under vedkommendes arbeid, yrke eller verv,
- b) å anbefale eller overtale andre til å erverve eller avhende finansielle instrumenter som denne informasjonen gjelder, på grunnlag av innsideinformasjon.

Artikkel 4

Medlemsstatene skal påse at artikkel 2 og 3 også får anvendelse på alle andre enn personer omhandlet i de nevnte artikler som har innsideinformasjon, og som vet eller burde ha visst at det dreier seg om innsideinformasjon.

Artikkel 5

Medlemsstatene skal forby enhver person å bedrive markedsmanipulering.

Artikkel 6

1. Medlemsstatene skal påse at utstedere av finansielle instrumenter så snart som mulig informerer offentligheten om innsideinformasjon som berører disse utstederne direkte.

Uten at det berører de tiltak som treffes for å overholde bestemmelsene i første ledd, skal medlemsstatene påse at utstederne i et passende tidsrom offentliggjør all innsideinformasjon som de er forpliktet til å offentliggjøre, på nettstedene sine.

2. En utsteder kan, som nevnt i nr. 1, på eget ansvar utsette offentliggjøringen av innsideinformasjon for ikke å skade sine rettmessige interesser, forutsatt at unnlattelse av offentliggjøring ikke kan virke villedende på offentligheten og at utstederen kan sikre en fortrolig behandling av informasjonen. Medlemsstatene kan kreve at en utsteder umiddelbart underretter vedkommende myndighet om sin beslutning om å utsette offentliggjøringen av innsideinformasjon.

⁽¹⁾ EFT L 141 av 11.6.1993, s. 27. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/64/EF (EFT L 290 av 17.11.2000, s. 27).

3. Medlemsstatene skal kreve at dersom en utsteder eller en person som handler på dennes vegne eller for dennes regning, bringer innsideinformasjon videre til en tredjemann i sammenheng med de oppgaver som normalt faller inn under vedkommendes arbeid, yrke eller verv, som nevnt i artikkel 3 bokstav a), skal denne informasjonen offentliggjøres i sin helhet og på en effektiv måte samtidig med offentliggjøringen dersom den er tilsiktet, eller så snart som mulig dersom den er utilsiktet.

Bestemmelsene i første ledd skal ikke gjelde dersom mottakeren av informasjonen er pålagt taushetsplikt, uavhengig av om denne plikten er fastsatt ved lov, regler, vedtekter eller en avtale.

Medlemsstatene skal kreve at utstederne eller personer som handler på deres vegne eller for deres regning, utarbeider en liste over de personer som arbeider for dem, både med og uten arbeidsavtale, og som har tilgang til innsideinformasjon. Utstedere og personer som handler på deres vegne eller for deres regning, skal jevnlig ajourføre listen og oversende den til vedkommende myndighet på dennes anmodning.

4. Personer med overordnet ansvar hos en utsteder av finansielle instrumenter og eventuelt personer som er nært knyttet til dem, skal i det minste underrette vedkommende myndighet om transaksjoner som de utfører for egen regning, og som gjelder aksjer hos den nevnte utstederen, eller finansielle derivater eller andre finansielle instrumenter i tilknytning til dem. Medlemsstatene skal påse at offentligheten raskest mulig får lett tilgang til opplysninger om slike transaksjoner, i det minste på individuelt grunnlag.

5. Medlemsstatene skal påse at det finnes et hensiktsmessig regelverk som sikrer at de personer som utarbeider eller sprer analyser om finansielle instrumenter, eller utstedere av finansielle instrumenter og personer som utarbeider eller sprer andre opplysninger med anbefaling av eller forslag til en investeringsstrategi beregnet på distribusjonskanaler eller offentligheten, utviser rimelig aktsomhet for å sikre at slike opplysninger framstilles riktig og opplyser om egne interesser eller interessekonflikter med hensyn til de finansielle instrumenter opplysningene gjelder. Detaljerte opplysninger om slikt regelverk skal meddeles Kommisjonen.

6. Medlemsstatene skal påse at markedsaktørene vedtar strukturelle tiltak med sikte på å forebygge og avsløre markedsmanipulerende praksis.

7. For å sikre overholdelse av nr. 1-5 kan vedkommende myndighet treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at offentligheten blir riktig informert.

8. Offentlige institusjoner som sprer statistikk som merkbart vil kunne påvirke finansmarkedene, skal spre dem på en riktig og åpen måte.

9. Medlemsstatene skal kreve at enhver person som i sitt yrke foretar transaksjoner med finansielle instrumenter, umiddelbart underretter vedkommende myndighet dersom personen har rimelig grunn til mistanke om at en transaksjon utgjør innsidehandel eller markedsmanipulering.

10. For å ta hensyn til den tekniske utvikling på finansmarkedene og sikre en ensartet anvendelse av dette direktiv, skal Kommisjonen etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 17 nr. 2 vedta gjennomføringstiltak som gjelder:

- tekniske vilkår for offentliggjøring av innsideinformasjon som nevnt i nr. 1 og 3,
- tekniske vilkår for å utsette offentliggjøring av innsideinformasjon som nevnt i nr. 2,
- tekniske vilkår for å fremme en felles metode ved gjennomføringen av nr. 2 annet punktum,
- vilkårene som gjelder for utstedere eller personer som handler på deres vegne, når de skal utarbeide en liste over personer som arbeider for dem og har tilgang til innsideinformasjon, som nevnt i nr. 3, samt vilkårene for ajourføring av slike lister,
- de kategorier personer som er underlagt opplysningsplikt, som nevnt i nr. 4, og de kjennetegn ved en transaksjon, herunder dens størrelse, som utløser denne plikten samt de tekniske vilkår for underretning av vedkommende myndighet,
- tekniske vilkår for de ulike kategorier personer nevnt i nr. 5 med sikte på en riktig framlegging av analyser og andre opplysninger med anbefaling av en investeringsstrategi, og offentliggjøring av særlige interesser eller interessekonflikter som omhandlet i nr. 5. I forbindelse med slike vilkår skal det tas hensyn til de regler som gjelder for journalistyrket, herunder utarbeiding av egne regler,
- tekniske vilkår for når de personene som er nevnt i nr. 9 skal underrette vedkommende myndighet.

Artikkel 7

Dette direktiv gjelder ikke transaksjoner som foretas av en medlemsstat, Det europeiske system av sentralbanker, nasjonale sentralbanker eller ethvert annet offisielt utpekt organ, eller enhver person som handler på deres vegne, som følge av penge-, valuta- eller statsgjeldsforvaltningspolitikk. Medlemsstatene kan utvide dette unntak til å omfatte sine delstater eller tilsvarende lokale administrative enheter når det gjelder deres statsgjeldsforvaltning.

Artikkel 8

Forbudene fastsatt i dette direktiv får ikke anvendelse på handel med egne aksjer i tilbakekjøpsprogrammer eller på stabilisering av et finansielt instrument, forutsatt at handelen foretas i samsvar med de gjennomføringstiltak som er vedtatt etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 17 nr. 2.

Artikkel 9

Dette direktiv får anvendelse på ethvert finansielt instrument som er opptatt til notering på et regulert marked i minst én medlemsstat, eller som det er sendt inn en anmodning om opptak til notering for på et slikt marked, uavhengig av om selve transaksjonen faktisk finner sted på dette markedet.

Artikkel 2, 3 og 4 får også anvendelse på ethvert finansielt instrument som ikke er opptatt til notering på et regulert marked i en medlemsstat, men som har en verdi som avhenger av et finansielt instrument som nevnt i nr. 1.

Artikkel 6 nr. 1-3 får ikke anvendelse på utstedere som ikke har anmodet om eller godkjent opptak av sine finansielle instrumenter til notering på et regulert marked i en medlemsstat.

Artikkel 10

Hver medlemsstat skal anvende de forbud og påbud som er fastsatt i dette direktiv, på

- a) handlinger som utføres på eget territorium eller utenlands, og som gjelder finansielle instrumenter som er opptatt til notering på et regulert marked som ligger i eller driver virksomhet på dens territorium, eller som det er sendt inn en anmodning om opptak til notering for på et slikt marked,
- b) handlinger som utføres på eget territorium, og som gjelder finansielle instrumenter som er opptatt til notering på et regulert marked i en medlemsstat, eller som det er sendt inn en anmodning om opptak til notering for på et slikt marked.

Artikkel 11

Uten at det berører rettsmyndighetenes myndighet skal hver medlemsstat utpeke en enkelt forvaltningsmyndighet med myndighet til å sikre anvendelsen av bestemmelser vedtatt i henhold til dette direktiv.

Medlemsstatene skal utarbeide effektive ordninger og framgangsmåter for samråd med markedsdeltakerne om eventuelle endringer i nasjonal lovgivning. Disse ordningene kan omfatte rådgivende komiteer for hver vedkommende myndighet der sammensetningen så langt som mulig bør gjenspeile markedsdeltakernes mangfold, enten det gjelder utstedere, ytere av finansielle tjenester eller forbrukere.

Artikkel 12

1. For å kunne utføre sine oppgaver skal vedkommende myndighet gis all nødvendig tilsyns- og undersøkelsesmyndighet. Den skal utøve denne myndighet

- a) direkte eller
- b) i samarbeid med andre myndigheter eller markedsdeltakere, eller
- c) på eget ansvar ved delegering til slike myndigheter eller markedsdeltakere, eller
- d) etter søknad til vedkommende rettsmyndigheter.

2. Med forbehold for artikkel 6 nr. 7 skal den myndighet som er nevnt i nr. 1 i denne artikkel utøves i samsvar med nasjonal lovgivning og minst omfatte retten til å

- a) få tilgang til ethvert dokument i enhver form og motta en kopi av det,
- b) innhente opplysninger fra en hvilken som helst person, herunder personer som senere deltar i viderefremidling av ordrer eller gjennomføring av de berørte transaksjoner, samt disse personenes fullmaktsgivere, og eventuelt innkalle dem til høring,
- c) foreta inspeksjoner på stedet,
- d) kreve opplysninger om eksisterende telefonsamtaler og datatrafikk,
- e) kreve opphør av enhver praksis som strider mot de bestemmelser som er vedtatt for å gjennomføre dette direktiv,
- f) stanse handelen med berørte finansielle instrumenter,
- g) anmode om frysing og/eller beslaglegging av aktiva,
- h) anmode om at det nedlegges et midlertidig forbud mot yrkesvirksomhet.

3. Denne artikkel skal ikke berøre nasjonale lovbestemmelser om taushetsplikt.

Artikkel 13

Taushetsplikten skal gjelde alle personer som arbeider eller har arbeidet for vedkommende myndighet, eller enhver myndighet eller markedsdeltaker som vedkommende myndighet har delegert myndighet til, herunder revisorer eller sakkyndige som opptrer på vegne av vedkommende myndighet. De opplysninger som omfattes av taushetsplikten, kan ikke gis videre til noen annen person eller myndighet, unntatt når dette skjer i henhold til lovbestemmelser.

Artikkel 14

1. Uten at det berører medlemsstatenes rett til å iverksette strafferettslige sanksjoner, skal medlemsstatene, i samsvar med nasjonal lovgivning, sikre at det kan treffes egnede forvaltningsmessige tiltak eller iverksettes administrative sanksjoner mot ansvarlige personer når bestemmelser som er vedtatt for å gjennomføre dette direktiv, ikke er blitt overholdt. Medlemsstatene skal sikre at disse tiltakene er virksomme, står i forhold til overtredelsen og virker avskrekkende.

2. Etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 17 nr. 2 skal Kommisjonen av informasjonshensyn utarbeide en liste over de forvaltningsmessige tiltak og sanksjoner som er nevnt i nr. 1.

3. Medlemsstatene skal vedta de sanksjoner som skal iverksettes ved manglende samarbeid ved en undersøkelse i henhold til artikkel 12.

4. Medlemsstatene skal fastsette at vedkommende myndighet kan offentliggjøre alle tiltak og sanksjoner som vil bli anvendt ved overtredelse av de bestemmelser som er vedtatt for å gjennomføre dette direktiv, med mindre slik offentliggjøring kan skape alvorlig uro på finansmarkedene eller påføre de berørte parter uforholdsmessig stor skade.

Artikkel 15

Medlemsstatene skal påse at vedkommende myndighets beslutninger kan klages inn for en domstol.

Artikkel 16

1. Vedkommende myndigheter skal samarbeide når det er nødvendig for at de skal kunne utføre sine oppgaver og utøve den myndighet de har i henhold til dette direktiv eller nasjonal lovgivning. Vedkommende myndigheter skal bistå vedkommende myndigheter i andre medlemsstater. De skal særlig utveksle opplysninger og samarbeide om undersøkelser.

2. Vedkommende myndigheter skal på anmodning umiddelbart formidle alle opplysninger som kreves for det formål som er nevnt i nr. 1. Om nødvendig skal vedkommende myndigheter som mottar en slik anmodning, umiddelbart treffe de nødvendige tiltak for å samle inn de ønskede opplysningene. Dersom vedkommende anmodende myndighet ikke er i stand til å gi opplysningene umiddelbart, skal den underrette vedkommende anmodende myndighet om årsaken til dette. Opplysninger gitt på denne måten skal omfattes av den taushetsplikt som gjelder for personer som arbeider eller har arbeidet for vedkommende myndigheter som mottar opplysningene.

Vedkommende myndigheter kan nekte å etterkomme en anmodning om opplysninger

- når oversendelsen av opplysningene kan være til skade for suverenitet, sikkerhet eller offentlig orden i den medlemsstat som anmodes om opplysninger,
- når det hos myndighetene i den medlemsstat som anmodes om opplysninger, allerede er innledet rettergang for de samme forhold og mot de samme personer, eller
- når disse personene allerede har fått en endelig dom for de samme forhold i den berørte medlemsstat.

I slike tilfeller skal de underrette vedkommende anmodende myndighet om dette og gi så detaljerte opplysninger som mulig om rettergangen eller dommen.

Med forbehold for traktatens artikkel 226 kan en vedkommende myndighet hvis anmodning om opplysninger ikke etterkommes

innen rimelig tid eller hvis anmodning om opplysninger avvises, bringe dette inn for Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn, der saken vil bli drøftet med sikte på å finne en rask og effektiv løsning.

Med forbehold for de plikter som i forbindelse med rettergang i straffesaker påhviler myndighetene, kan vedkommende myndigheter som mottar opplysninger i henhold til nr. 1, bruke dem bare i sammenheng med at de utfører oppgaver som omfattes av dette direktivs virkeområde, og i forbindelse med forvaltningssaker eller rettergang i tilknytning til disse oppgaver. Når vedkommende myndighet som har oversendt opplysningene gir tillatelse til det, kan den myndighet som mottar opplysningene likevel bruke dem for andre formål, eller oversende dem til vedkommende myndigheter i andre stater.

3. Når en vedkommende myndighet er overbevist om at handlinger som er i strid med dette direktiv, utføres eller er blitt utført på en annen medlemsstats territorium, eller at handlinger påvirker finansielle instrumenter som omsettes på et regulert marked som ligger i en annen medlemsstat, skal den underrette vedkommende myndighet i den andre medlemsstaten om dette på en mest mulig nøyaktig måte. Vedkommende myndighet i den andre medlemsstaten skal treffe hensiktsmessige tiltak. Den skal underrette vedkommende myndighet som har gitt meldingen, om resultatet, og i den grad det er mulig også om viktige forhold i sakens videre utvikling. Dette nummer skal ikke berøre myndigheten til vedkommende myndighet som har oversendt opplysningene. De myndigheter i de ulike medlemsstater som er vedkommende myndigheter i henhold til artikkel 10, skal rådspørre hverandre om den foreslåtte oppfølging av tiltakene.

4. Vedkommende myndighet i en medlemsstat kan anmode om at vedkommende myndighet i en annen medlemsstat gjennomfører en undersøkelse på sistnevnte medlemsstats territorium.

Den kan dessuten be om tillatelse til å la noen av sine egne medarbeidere bistå vedkommende myndighet i den andre medlemsstaten ved undersøkelsen.

Det er imidlertid den medlemsstat på hvis territorium undersøkelsen utføres, som har ansvaret for den overordnede kontroll med hele undersøkelsen.

Vedkommende myndigheter kan nekte å etterkomme en anmodning om at det utføres en undersøkelse som fastsatt i første ledd, eller en anmodning om at deres medarbeidere følges av medarbeiderne til vedkommende myndighet i en annen medlemsstat som fastsatt i annet ledd, dersom en slik undersøkelse kan være til skade for suverenitet, sikkerhet eller offentlig orden i den berørte medlemsstat, eller dersom det allerede er innledet rettergang for de samme forhold og mot de samme personer ved den berørte medlemsstats myndigheter, eller dersom disse personer allerede har fått en endelig dom for de samme forhold i den berørte medlemsstat. I slike tilfeller skal de underrette vedkommende anmodende myndighet om dette og gi så detaljerte opplysninger som mulig om rettergangen eller dommen.

Med forbehold for traktatens artikkel 226 kan en vedkommende myndighet hvis anmodning om å innlede en undersøkelse eller hvis anmodning om tillatelse til å la sine tjenestemenn følge tjenestemennene til vedkommende myndighet i den andre medlemsstaten, ikke etterkommes innen en rimelig frist eller avvises, bringe dette inn for Komiteen av europeiske verdipapirtilsyn, der saken vil bli drøftet med sikte på å finne en rask og effektiv løsning.

5. Etter framgangsmåten fastsatt i artikkel 17 nr. 2 skal Kommisjonen vedta gjennomføringstiltak med hensyn til framgangsmåter for utveksling av opplysninger og undersøkelser over landegrensene som nevnt i denne artikkel.

Artikkel 17

1. Kommisjonen skal bistås av Den europeiske verdipapirkomiteé nedsatt ved beslutning 2001/528/EF (heretter kalt «komiteen»).

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8, forutsatt at gjennomføringstiltakene som vedtas etter denne framgangsmåten ikke endrer de grunnleggende bestemmelser i dette direktiv.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

3. Komiteen fastsetter sin forretningsorden.

4. Med forbehold for de gjennomføringstiltak som allerede er vedtatt, skal anvendelsen av dette direktivs bestemmelser om vedtakelse av tekniske regler og beslutninger etter framgangsmåten i nr. 2, opphøre fire år etter at dette direktiv er trådt i kraft. Etter forslag fra Kommisjonen kan Europaparlamentet og Rådet fornye de berørte bestemmelser etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251, og for dette formål skal de gjennomgå dem før utløpet av tidsrommet nevnt ovenfor.

Artikkel 18

Medlemsstatene skal innen 12. oktober 2004 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

Artikkel 19

Artikkel 11 skal ikke berøre en medlemsstats mulighet til å iverksette særskilte juridiske og administrative ordninger for oversjøiske europeiske territorier der medlemsstaten har ansvar for forbindelser med tredjestater.

Artikkel 20

Direktiv 89/592/EØF samt artikkel 68 nr. 1 og artikkel 81 nr. 1 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/34/EF av 28. mai 2001 om vilkår for opptak av verdipapirer til offisiell notering på en fondsbørs og opplysninger som skal offentliggjøres om disse verdipapirene⁽¹⁾, oppheves med virkning fra dette direktivs ikrafttredelse.

Artikkel 21

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 22

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 28. januar 2003.

For Europaparlamentet

P. COX

President

For Rådet

G. PAPANDREOU

Formann

⁽¹⁾ EFT L 184 av 6.7.2001, s. 1.